

ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ

ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСНА ВІЙСЬКОВА АДМІНІСТРАЦІЯ

РОЗПОРЯДЖЕННЯ

від _____ 20 ____ року м. Тернопіль № _____

***Про затвердження положення
про ботанічну пам'ятку природи
місцевого значення „Липа
Б. Хмельницького”***

Розглянувши клопотання управління екології та природних ресурсів обласної військової адміністрації від 01 липня 2024 року № 05.1/1190, враховуючи протокол засідання комісії обласної військової адміністрації з попереднього розгляду документації щодо охорони, збереження та використання природно-заповідного фонду, відтворення його природних комплексів та об'єктів, охорони рослинного й тваринного світу від 4 липня 2024 року № 3/24, рішення Збаразької міської ради Тернопільського району від 29 травня 2024 року № VIII/32/25 „Про погодження положень про ботанічні пам'ятки природи місцевого значення”, накази Міністерства екології та природних ресурсів України від 25 лютого 2013 року № 65 „Про затвердження Інструкції щодо оформлення охоронних зобов'язань на території та об'єкти природно-заповідного фонду”, Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України від 02 серпня 2022 року № 281 „Про затвердження Методичних рекомендацій щодо розроблення положень про території та об'єкти природно-заповідного фонду України”, відповідно до законів України „Про природно-заповідний фонд України”, „Про місцеві державні адміністрації”, „Про правовий режим воєнного стану”, указів Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 „Про введення воєнного стану в Україні” і № 68/2022 „Про утворення військових адміністрацій”, від 6 травня 2024 року № 271/2024 „Про продовження строку дії воєнного стану в Україні”:

1. Затвердити положення про ботанічну пам'ятку природи місцевого значення „Липа Б. Хмельницького”, що додається.

ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСНА ВІЙСЬКОВА АДМІНІСТРАЦІЯ
№ 395/01.02-01 від 12.07.2024

Сертифікат 26B2648ADD3032E104000000FE262F004B47AE00
Підписувач Важинський Володимир Михайлович
Дійсний з 21.12.2022 8:45:48 по 21.12.2024 8:45:48

2. Управлінню екології та природних ресурсів обласної військової адміністрації в місячний термін передати територію ботанічної пам'ятки природи місцевого значення „Липа Б. Хмельницького” під охорону Збаразькій міській раді Тернопільського району.

3. Контроль за виконанням розпорядження доручити заступникові начальника обласної військової адміністрації згідно з розподілом обов'язків.

**Виконувач обов'язків начальника
військової адміністрації**

Володимир ВАЖИНСЬКИЙ

Світлана Беспоповцева

Ігор П'ятківський

Ірина Ленків

Сергій Калиняк

Володимир Комінко

Тереза Косяк

ЗАТВЕРДЖЕНО

Розпорядження начальника обласної
військової адміністрації

№ _____

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО БОТАНІЧНУ ПАМ'ЯТКУ ПРИРОДИ
МІСЦЕВОГО ЗНАЧЕННЯ
„ЛИПА Б. ХМЕЛЬНИЦЬКОГО”**

2024

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Ботанічну пам'ятку природи місцевого значення „Липа Б. Хмельницького” (далі – Пам'ятка природи) оголошено рішенням Тернопільської обласної ради від 23 жовтня 2012 року № 1448 „Про оголошення нових об'єктів і території природно-заповідного фонду місцевого значення Тернопільської області”.

2. Пам'ятка природи входить до складу природно-заповідного фонду України і охороняється як національне надбання, щодо якої встановлюється особливий режим охорони, збереження і використання.

3. Пам'ятка природи площею 0,01 га розташована у Тернопільському районі Тернопільської області в адміністративних межах Збараської міської територіальної громади на землях комунальної власності, біля автошляху „Збараж – Ланівці”, при в'їзді в село Нижні Луб'янки із західної сторони.

4. Збараська міська рада Тернопільського району на території Пам'ятки природи у своїй діяльності керується Конституцією України, законами України „Про охорону навколишнього природного середовища”, „Про природно-заповідний фонд України”, „Про благоустрій населених пунктів”, іншими законодавчими і нормативно-правовими актами та цим положенням, забезпечує і несе відповідальність за належний стан та додержання встановленого режиму території Пам'ятки природи.

5. Межі земельної ділянки, на якій знаходяться Пам'ятка природи встановлюються в натурі (на місцевості) та закріплюються межевими знаками в порядку, визначеному законодавством.

Відомості про межі, цільове призначення, оцінку, угіддя земельних ділянок у межах Пам'ятки природи та про обмеження в їх використанні вносяться до Державного земельного кадастру в установленому законодавством порядку та обов'язково враховуються при здійсненні землеустрою, розробленні містобудівної документації, проєктних матеріалів щодо планування території на регіональному рівні, а також при розвитку, забудові, використанні прилеглих територій.

До встановлення меж Пам'ятки природи у натурі її межі визначенні відповідно до проєкту створення.

6. Адреса Збараської міської ради Тернопільського району Тернопільської області: 47302, майдан І.Франка, 1, м. Збараж, Тернопільський район, Тернопільська область, тел. (03550) 2-13-13, e-mail: info@zbarazh-rada.gov.ua.

II. МЕТА СТВОРЕННЯ І ЗАВДАННЯ

1. Метою оголошення Пам'ятки природи є охорона та збереження у природному стані липи дрібнолистої (*Tilia cordata* Mill.) віком понад 280 років та діаметром 82 сантиметри, що має природоохоронну, історико-культурну, науково-пізнавальну, еколого-освітню та естетичну цінність.

2. Основними завданнями Пам'ятки природи є:

попередження передчасного руйнування липи дрібнолистої (*Tilia cordata* Mill.), підтримання незмінності історичного ландшафту;

забезпечення середовищ проживання для кажанів, птахів, комах та інших тварин;

здійснення науково-дослідних робіт з метою розроблення заходів із збереження вікових дерев, вивчення довговічності порід, зміни структури деревини в залежності від віку, отримання елітного насіння;

відродження культу поклоніння та поваги до старих дерев, як свідків історичних та культурних подій;

духовне збагачення і патріотичне виховання молоді;

популяризація знань серед населення щодо необхідності збереження дерев-довгожителів, їх використання в еколого-освітніх, рекреаційних і науково-дослідних цілях.

III. РЕЖИМ ТЕРИТОРІЇ ТА ОХОРОНА

1. Відповідно до Закону України „Про природно-заповідний фонд України” на території Пам'ятки природи забороняється будь-яка діяльність, що суперечить меті та завданням Пам'ятки природи, передбаченим цим положенням, і загрожує збереженню об'єкту природно-заповідного фонду, у тому числі:

будь-які роботи, що можуть призвести до зміни умов місцезростання дерева, пошкодження кореневої системи, крони та стовбура (крім випадків, коли здійснюється догляд за деревом);

влаштування твердого покриття (асфальтування, бетонування, засипка щебнем тощо) у межах пристовбурного кола дерева в зоні поширення коріння; надання земельних ділянок під забудову;

будівництво нових споруд, шляхів, лінійних та інших об'єктів, не пов'язаних з виконанням покладених на Пам'ятку природи завдань;

влаштування місць відпочинку (крім випадків, передбачених пунктом 2 розділу III цього положення), стоянок автотранспорту, ремонт, обслуговування та миття транспортних засобів, машин, механізмів;

встановлення об'єктів зовнішньої реклами, торговельних лотків, павільйонів, кіосків тощо;

спалювання сухої рослинності, розпалювання багать;
засмічення, забруднення території Пам'ятки природи, влаштування сміттєзвалищ;
складування будівельних матеріалів, конструкцій, обладнання;
підвішування на дереві гамаків, гойдалок, мотузок, прикріплювання рекламних щитів, електропроводів тощо;
застосування хімічних засобів боротьби з шкідниками та хворобами рослин без відповідного наукового обґрунтування;
знесення дерева при втраті біологічної стійкості та природоохоронної цінності без відповідного наукового обґрунтування і скасування в установленому порядку статусу об'єкту природно-заповідного фонду;
формування крони дерева без рекомендацій наукових установ та погодження уповноваженого органу виконавчої влади у галузі охорони навколишнього природного середовища;
інші види господарської діяльності, що можуть призвести до знищення кореневої системи дерева, пошкодження та порушення умов зростання дерева, втрати науково-пізнавальної та естетичної цінності Пам'ятки природи, що охороняється.

2. На території Пам'ятки природи у встановленому порядку дозволяється:
використання об'єкту природно-заповідного фонду у природоохоронних, науково-пізнавальних, еколого-освітніх та рекреаційних цілях, обмежена господарська діяльність з дотриманням встановленого цим положенням режиму території;
інші види використання об'єкту природно-заповідного фонду, що не призводять до деградації та знищення дерева;
проведення робіт, пов'язаних із доглядом за деревом, благоустрій прилеглих до стовбура територій, встановлення по периметру земельної ділянки огорожі тощо за погодженням із уповноваженим органом виконавчої влади у галузі охорони навколишнього природного середовища;
здійснення протипожежних та санітарних заходів, що не порушують режиму Пам'ятки природи;
проведення відновлювальних робіт зі здійснення заходів щодо запобігання змінам природних комплексів у разі негативного антропогенного впливу або стихійного лиха.

3. Спеціальне використання природних ресурсів у межах території Пам'ятки природи здійснюється у порядку, визначеному статтею 9¹ Закону України „Про природно-заповідний фонд України”, іншими законодавчими та нормативними актами.

4. Орган місцевого самоврядування, який здійснює повноваження на території Пам'ятки природи, власники або користувачі земельних ділянок, водних та інших природних об'єктів, оголошених Пам'яткою природи, беруть на себе зобов'язання щодо забезпечення режиму її охорони та збереження.

5. На орган місцевого самоврядування, який здійснює повноваження на території Пам'ятки природи, власників чи користувачів земельних ділянок, водних та інших природних об'єктів у межах Пам'ятки природи оформляються охоронні зобов'язання щодо додержання встановленого режиму території.

У разі зміни форми власності на земельну ділянку під Пам'яткою природи, землекористувача або його назви, орган місцевого самоврядування, який здійснює повноваження на території Пам'ятки природи, зобов'язаний повідомити про це уповноважений орган виконавчої влади в галузі охорони навколишнього природного середовища в Тернопільській області з метою переоформлення охоронного зобов'язання.

6. Режим охорони та збереження Пам'ятки природи враховується при землевпорядкуванні, розробленні регіональних та інших планів, проєктів будівництва, схем з розвитку тощо.

7. Державний контроль за дотриманням режиму охорони та збереження Пам'ятки природи здійснюється спеціальними уповноваженими державними органами.

8. Громадський контроль за додержанням режиму охорони та збереження Пам'ятки природи здійснюється громадськими інспекторами з охорони довкілля, у межах повноважень, передбачених Кодексом України про адміністративні правопорушення.

IV. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ РЕЖИМУ ОХОРОНИ ТА ЗБЕРЕЖЕННЯ ПАМ'ЯТКИ ПРИРОДИ

1. Порухення режиму охорони та збереження Пам'ятки природи тягне за собою дисциплінарну, адміністративну, цивільну або кримінальну відповідальність.

2. Відповідальність за порушення природоохоронного законодавства на території Пам'ятки природи несуть особи, винні у:
нецільовому використанні території Пам'ятки природи;
порушенні режиму охорони та збереження Пам'ятки природи (пункту 1 розділу III);
псуванні, пошкодженні чи знищенні Пам'ятки природи;

знищенні або пошкодженні інформаційно-охоронних та інших знаків;
 самочинній зміні меж;
 відведенні території для інших потреб;
 здійсненні на території Пам'ятки природи господарської діяльності без документів, визначених чинними нормативно-правовими актами;
 невжитті заходів щодо попередження і ліквідації екологічних наслідків аварій та іншого шкідливого впливу на територію Пам'ятки природи, незабезпеченні її охорони;
 перевищенні допустимих хімічних, фізичних, біотичних та інших впливів і антропогенних навантажень на території Пам'ятки природи;
 у незаконному використанні природних ресурсів.

Законодавством може бути встановлена відповідальність і за інші порушення законодавства про природно-заповідний фонд.

3. Юридичні та фізичні особи зобов'язані відшкодувати шкоду, заподіяну ними внаслідок порушення природоохоронного законодавства на території Пам'ятки природи в розмірах і порядку, встановленому чинним законодавством України.

V. ЗМІНА МЕЖ, КАТЕГОРІЇ ТА СКАСУВАННЯ СТАТУСУ

1. Зміна меж, категорії та скасування статусу Пам'ятки природи проводиться відповідно до статей 51-54 Закону України „Про природно-заповідний фонд України” за погодженням з центральним органом виконавчої влади у галузі охорони навколишнього природного середовища на підставі відповідного експертного висновку.

**Заступник начальника управління –
 начальник відділу формування
 екологічної мережі, природних ресурсів,
 екологічного моніторингу та зв'язків
 з громадськістю управління екології
 та природних ресурсів військової
 адміністрації**

Ігор П'ЯТКІВСЬКИЙ

Ірина Ленків

Сергій Калиняк